

Täysistunto

Torstai 7.2.2019 klo 16.01—20.03

2.1. Suullinen kysymys valtiovarainministeriön virkamiesraportista (Eero Heinäluoma sd)

Suullinen kysymys SKT 251/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Heinäluoma.

Keskustelu

16.02 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeriön virkajohto julkaisi oman puheenvuoronsa ajankohtaiseen talouskeskusteluun tällä viikolla, ja siinä pidetään tärkeänä, että julkiseen talouteen synnytetäisiin ylijäämää — ei pelkästään, että lopetetaan velkaantuminen, vaan tarvitaan ylijäämää.

Olemme tällä viikolla puhuneet paljon myös vanhustenhoidosta, ja on ollut iso toive eduskunnassa, että ikäihmisten hoivaan saataisiin lisää henkilökuntaa ja voisimme mahdollistaa inhimillisen vanhuuden Suomessa kaikille. No, nyt tässä VM:n virkaraportissa puhutaan kyllä ikääntymisestä, mutta siinä ei puhuta tästä hoivasta. Samaan aikaan siinä sanotaan, että olisi tarve tehdä 2 miljardin euron lisäsopeutus, ja sanotaan, että tämä voi tapahtua joko lisäleikkauksin tai sitten verotulojen lisäämisen kautta. Ministeri Orpo, hyväksyttekö tämän valtiovarainministeriön virkaraportin ehdotukset?

16.03 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Heinäluoma ottaa esille äärettömän tärkeän raportin. Mielestäni meidän pitää hyvin huolellisesti tutustua siihen, mitä maan parhaat julkisen talouden asiantuntijat lausuvat. Heillä on suuri huoli siitä, että vaikka me olemme nyt saaneet talouden kääntymään, päässeet julkisessa taloudessa tällä hetkellä plus miinus nollaan, velkaantuminen on taitettu, niin huonommat ajat ovat selkeästi alkamassa. Ja kun meillä samaan aikaan pitäisi muun muassa huolehtia meidän vanhuksistamme, mummojen ja vaarien hoidosta, ja monista muista tärkeistä yhteiskunnan tehtävistä, joissa kulut kasvavat, niin meillä on tiukka paikka. Siksi pitää tarkkaan miettiä, mihin resursseja suunnataan. Vanhustenpalveluihin meidän joka tapauksessa täytyy pistää lisää, mutta miten sitten rahoitetaan esimerkiksi tärkeät vanhuspalvelut ja niiden tarvitsemat lisäresurssit? Ensinnäkin, kun minun mielestäni me emme voi velkaantua, meillä on vaihtoehtona suunnata muualta resursseja. [Puhemies koputtaa] Veronkorotuksista virkaraportti sanoo, että liikkumavaraa ei juuri ole.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2018 vp

16.05 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuuntelin kovin tarkasti ministerin vastauksen, mutta en kyllä löytänyt siitä vastausta. Kun kysyin, hyväksyttkö te tämän raportin ehdotukset 2 miljardin lisäsopeutuksesta, niin ette ottanut siihen kantaa. [Ben Zyskowicz: Ei hallituksella ole siihen kantaa!] Ja kun virkaraportti sanoo, että tässä tehdään tämä joko lisäsäästöin tai sitten lisätuloin, niin sekin on ihan relevantti kysymys, mitä kautta toimitaan. Nämä valinnathan eivät ole automaattisia. Ne ovat myös arvovalintoja: Mihin satsaamme? Miten muistamme ikäihmisiä? Miten pidämme lapsistamme huolta? Myös ne ovat arvovalintoja, miten verotulot kerätään.

Tuossa raportissa on käyty lävitse myös verotulovaihtoehtoja ja esitetään harkittavaksi, että yritysverotukseen liittyvistä tuista mahdollisimman suuressa määrin luovuttaisiin, varsinkin kun niillä ei ole kasvun ja työllisyyden kannalta hyviä vaikutuksia. Ja tähän listaan, 5 miljardin euron listaan, kuuluu sellaisiakin asioita kuin listaamattomien yhtiöiden verovapaudet osingoissa. Myös tämän hallituksen äskettäinen aikaansaannos yritysvähennyksestä on tässä listassa. [Puhemies koputtaa] Hyväksyttkö näihin puuttumisen?

16.06 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tämä on tietysti hallituksen kyselytunti, ja puhutaan jo enemmän tulevaan vaalivuoteen liittyvistä linjauksista, mutta toki valtiovarainministerin roolissa mielelläni näitä asioita pohdin.

Ensinnäkin se, että meidän pitää jatkaa tiukkaa talouden linjaa, on fakta. Minusta se on oleellista, että me pystymme seuraavalla vaalikaudella pitämään huolta siitä hyvästä talouden ja työllisyyden kehityksestä, jota tämä hallitus on saanut aikaan muun muassa niillä teidän luettelemillanne asioilla, pitämällä tämän maan yrittäjäystävällisenä ja luomalla pohjan kasvulle, työpaikkojen syntymiselle — tämän kasvun ylläpito. Ilman kasvua me olemme takuuvarmasti niissä leikkauksissa, sopeutuksissa ja veronkorotuksissa, joista te puhutte.

Sinänsä minä hyväksyn sen linjan ja allekirjoitan sen täysin, mitä he kuvaavat tulevasta. Mutta minun mielestäni, ennen kuin puhutaan veronkorotuksista tai uusista leikkauksista, meidän pitää tehdä ohjelmat, jotka johtavat talouskasvun jatkumiseen ja [Puhemies koputtaa] hyvän työllisyyskehityksen jatkumiseen. Se on paras tie.

16.07 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvostettu valtiovarainvaliokunnan pitkäaikainen jäsen, edustaja Ala-Nissilä on lausunut tästä asiasta Twitterissä seuraavasti: ”Valtiovarainministerin puolue (Kok.) on luvannut poistaa jo varainsiirto-, perintö- ja lahjaveron sekä autoveron poistamista ja hulppeat tuloveronkevennykset, yhteensä 5 miljardia. Eläkeparannuksia kritisoidaan mutta veropopulismilla ei rajaa. #verot #Kokoomus #Keskusta.”

Puhemies! Minun täytyy sanoa, että olen kyllä hyvin paljon edustaja Ala-Nissilän kanssa samalla linjalla tässä. Jos ja kun meidän täytyy voida pitää hyvää huolta meidän vanhukstamme ja meidän lapsistamme, me tarvitsemme myös verotuloja, ja nyt on käynyt niin, että tämä hallitus on antanut kaikkein varakkaimmille veronkevennyksiä: miljoonaperintöjen verotusta on kevennetty, suurten metsäomistusten kevennyksiä. Jos vielä tulevaisuudessa mennään tälle linjalle, ministeri Orpo, miten luulette, löytyisikö mieluumminkin sydäntä pitää hyvää huolta lapsista ja vanhuksista?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2018 vp

16.08 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen hyvän veropolitiikan ansiosta — joka on ollut ennustettavaa ja joka on perustunut siihen, että olemme laskeneet työn verotusta ja yrittämisen verotusta, luoneet pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta — on luotu pohjaa talouskasvulle, kilpailukyvyille ja investoinneille. Sillä on saavutettu tulosta. Kyllä me osaamme tämän veropolitiikan, edustaja Viitanen. Me osaamme sen.

Mutta emme ole luvanneet perintöveron poistoa. Pidemmällä tähtäimellä se voisi olla hyvä. Emme ole luvanneet. Olavi Ala-Nissilä voi luvata, mitä hän haluaa. Varainsiirtoveron poisto voisi olla järkevää, mutta se veropohjan säilymisen vuoksi ei ole mahdollista tässä tilanteessa. Sen sijaan kuka täällä puhuu? Te olette luvanneet toisaalta miljardien lisämenot ennen kuin aloitte edes puhumaan vanhusten palveluista, miljardien lisämenot eri puolille yhteiskuntaa, ja te puhutte ja peräänkuulutat täällä vastuullista taloudenpitoa — te!

16.09 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Orpo, minusta te ette nyt vastannut edustaja Viitasen kysymykseen, että mistä rahat näihin teidän kaikkiin miljardiveronalennuksiin kaivetaan. Toisin kuin te sanotte, itse asiassa siinä teidän omien virkamiesten laatimassa raportissa myös kritisoidaan tämän hallituksen veropolitiikkaa. Siellä on tehottomia veroetuja, joita te olette jakaneet omille etupiireillenne.

Silloin kun lapsiperheet tulivat kysymään, onko työttömien lapsilta pakko rajata varhaiskasvatusoikeutta, teidän vastauksenne oli, että kyllä, koska suurmetsänomistajat kävivät täällä ensin. [Keskustan ryhmästä: Heh heh heh! — Välihuutoja] Kun työttömät kysyivät, onko heiltä pakko neljännen kerran peräkkäin leikata, vastaus oli, että miljoonaperijät kävivät täällä ensin. Nyt kun ikäihmiset kysyvät, olisiko tällä maalla varaa siihen, että jokaisesta pidetään ihmisarvoisesti huolta, teidän vastauksenne on, että sijoittajat kävivät ensin — suurin piirtein sen rahan ensi vaalikaudelle te olette varanneet heille, mikä nyt tarvittaisiin tämän hoitajamitoituksen hoitamiseen.

Ministeri Orpo, onko teidän almanakassanne koskaan pienen ihmisen vuoro? [Markku Rossi: Nyt menee laukalle! — Ben Zyskowitz: Eihän tuossa ollut totuuden siementäkään!]

16.10 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Edustaja Lindtman, pienen ihmisen asia on meidän kaikkien asia, ja sitä hoidetaan parhaiten sillä, että me hoidamme hyvin meidän taloutta. Sitä hoidetaan parhaiten sillä, että me pidämme huolta talouskasvusta ja siitä, että isillä ja äideillä, miehillä ja naisilla, nuoremmilla ja vanhemmilla on töitä. Tätä me olemme tehneet, edustaja Lindtman. Te ette uskoneet siihen yhtään vaalikauden alussa: te kerroitte, että me emme tule pääsemään työllisyystavoitteeseen, ja te kerroitte, että me emme tule saamaan velkaantumista taittumaan. Te olette haukkuneet jokaisen meidän esityksemme, mitä me olemme tehneet. [Eero Heinäluoma: Ei suinkaan!] Edustaja Lindtman, me olemme saavuttaneet kaikki nämä tavoitteet, kaikki, ja se on paras lääke sille, että me voimme pitää huolta meidän vanhuksista ja että meillä on varaa palkata hoitajia myös tulevaisuudessa.

Älkää te tulko tuhoamaan tätä hyvää työtä, mikä nyt on tehty, teidän holtittomalla menonlisäyspolitiikallanne, jotta meillä riittävät rahat muun muassa sinne vanhustenpalveluihin. Ei rahaa joka paikkaan riitä. Vain teillä on se aarrearkku, jossa sitä on loputtomasti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2018 vp

16.12 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aikamoinen yhtälö meillä on nyt täällä käsillä. Samaan aikaan, valtiovarainministeri, te ja teidän puolueenne esitätte noin 3 miljardin euron lisäverojen alennuksia ja esimerkiksi aika hurjaa perintö- ja lahjaveron laskua. Samaan aikaan eduskunnassa käydään kiihkeää keskustelua siitä, olisiko pitänyt antaa niille ihmisille armoa, jotka vähäisistään antoivat hallituskauden alussa. Siihenkään muutamaan sataan tuhanteen euroon ei ollut varaa tällä hallituksella, vaan so-tainvalideiltakin piti vielä jälleenkin leikata tälle kuluvalle vuodelle. Näin on pitänyt leika-ta, eikä myönnytyksiä ole riittänyt.

Me kävimme eilen vakavan keskustelun täällä vanhustenhuollon tilasta, ja kysynkin nyt teiltä, ministeri Orpo, liekö se niin, että nämä tulevat muutama tuhat hoitajaa, jotka van-hustenhuoltoon tarvittaisiin, ja hoitajamitoitus 0,7 saattavat jäädä jälkeen taas, [Puhemies koputtaa] kun kokoomus mieluummin laittaa etusijalle perintö- ja lahjaveron alennuksen. Onko tämä näin?

16.13 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä tyyli tekee minut nyt valitettavasti ihan surulliseksi. Te vääristelette kaiken, mitä sa-notaan. [Vasemmalta: Vanhusten tila tekee surulliseksi!] Te maalaatte kuvaa, sellaista ku-vaa, mitä minä en tunnista. Vaikka kuinka minä mietin, niin en tunnista noita puheita, mitä te kerrotte. Me emme edes vero-ohjelmaamme ole esitelleet, ja sitä paitsi tämä ei ole ko-koomuksen kyselytunti, tämä on hallituksen kyselytunti. Ja mitä tulee veteraanikysymyk-seen, siitä on tänään annettu esitys eduskunnalle. Me toimimme tässäkin asiassa eri tavalla kuin te annatte kansalle, ihmisille tässä ymmärtää.

Edelleen sanon sen, että kun täällä liikkeelle lähdettiin talouspolitiikasta, veropolitiikas-ta, niin otetaan nyt todella vakavasti se valtiovarainministeriön virkamiesten näkemys, että meidän pitää pystyä keräämään puskureita, pitämään talouskasvua yllä, pitää huolehtia ve-ropohjasta, mutta pitää myöskin katsoa, niin kuin he toteavat, että esimerkiksi työn vero-tuksessa ei juuri kiristämisen varaa ole. Minun mielestäni ei ole ollenkaan, [Puhemies ko-puttaa] mutta puhuttaisiin niin kuin asiat on, eikä vääristellä viikosta toiseen toisten puhei-ta.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Ala-Nissilän nimi mainittiin.

16.14 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Puheenjohtaja! Niin mainittiin.

Todella olen ensinnäkin sitä mieltä, että tällä vaalikaudella on tehty hyvää ja ennakoita-vaa veropolitiikkaa monella tavalla. Tiedän, että puolueet vasta viimeistelevät vero-ohjel-miaan, mutta minä olen varoitellut tästä julkisesta keskustelusta, mitä olen kuullut, kun useampia veroja esitetään poistettavaksi. Todellakin keskusta lähtee siitä, että meidän pi-tää edetä maltillisesti ensi vaalikaudella veropolitiikassa.

Mutta työllisyys on se tärkein asia. Jokainen työllisyysprosentti on tuonut melkein 1,5 miljardia liikkumavaraa julkiseen talouteen. Se on tuonut 1 000 euroa jokaiselle perheelle toimeentuloon. Työttömällä on kymmenen kertaa suurempi riski syrjäytyä kuin työllisellä. Tällä linjalla ymmärrän, valtiovarainministeri, että tekin haluatte jatkaa. Minä lähdän siitä, että me pystymme nostamaan 75 prosenttiin ensi vaalikaudella työllisyysasteen, ja silloin näitä valtiovarainministeriön leikkauksia me emme tarvitse, jos me onnistumme työllisyysspolitiikassa. [Puhemies: Kysymys!] Onko asia näin? [Naurua]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2018 vp

16.15 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Kiitos kysymyksestä, kyllä se on näin. Mutta jos me saavutamme hyvällä, määrätietoisella politiikalla 75 prosentin työllisyysasteen, se todellakin vaatii kovia päätöksiä. Kaikki tiedämme, että helpot keinot on käytetty. Jos talouden suhdanne laskee, niin tarvitaan määrätietoista politiikkaa, ja tarvitaan sitä tiukkaa menokuria, ei rahaa sinne tänne.

Mutta tämä 75 prosenttia ei tuo yhtään liikkumavaraa, ei yhtään. Siksi vaalilupauksia sen päälle... Se siis perustuu, 75 prosenttia, täydelliseen onnistumiseen työllisyyspolitiikassa. Siinä ei ole liikkumavaraa, eli kaikki, mitä nyt luvataan muuta kuin pakolliset menot, tehdään velaksi ja lasten piikkiin. Siksi valtiovarainministeriön virkamiesten keskeinen viesti on se, että nyt pitää pitää maltti ja tolkkua, jotta me emme joudu taas aloittamaan velkaantumista meidän lastemme piikkiin. Ja mitä... — Anteeksi, aika on jo käytetty, jatketaan.

16.16 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Saimme äsken kuulla, että helpot keinot on käytetty. Jos ne helpot keinot ovat sitä, että indeksit on leikattu ja jäädytetty talouskasvun huipulla, niin mitä ne kovat keinot sitten oikein ovatkaan. [Ari Jalosen välihuuto]

VM:n julkaisussa esitettiin, että 500 miljoonaa pitää sopeuttaa vuosittain. Me tiedämme sen, että julkista taloutta täytyy vahvistaa, meillä on ikääntymisongelma, ilmastonmuutosongelma, teknologiapanostuksia täytyy tehdä, meidän täytyy taklata työllisyys, panostaa elinikäiseen oppimiseen, asumisen ja liikkumisen kustannuksia täytyy alentaa, kotitalouksien velkaantuminen täytyy katkaista. EKP:n ongelmat meillä on tiedossa, ja Emun kehittämistä täytyy jatkaa. Julkista taloutta täytyy vahvistaa digitalisaation avulla. Matkailu- ja kaivosalaa täytyy kehittää sekä panostuksia uusiin innovaatioihin jatkaa. Mutta miten tämä kaikki on mahdollista, kun meidän täytyy vuosittain säästää 500 miljoonaa? Miten me saamme kasvua [Puhemies koputtaa] aikaan? [Eduskunnasta: Rajat kiinni!]

16.17 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Niin, eli tästä päästiin siihen, että jos me haluamme, että Suomessa hyvinvointi säilyy ja rahat riittävät kaikkeen tärkeään, niin mitään muuta keinoa ei ole kuin talouskasvun ylläpitäminen — talouskasvun ylläpitäminen, korkea työllisyys, jotta mahdollisimman moni työikäinen ja työkykyinen pääsee töihin. Silloin kun mahdollisimman moni työikäinen ja työkykyinen on töissä, niin silloin riittävät rahat myöskin niiden asioiden hoitamiseen, jotka eivät vielä ole töissä tai jotka ovat työuransa tehneet tai eivät esimerkiksi vammaisuuden tai sairauden takia pysy siihen työntekoon. Silloin meidän pitää pitää huolta osaamisen pohjasta ja kilpailukyvyistä, huolehtia siitä, että meidän koulutusjärjestelmämme toimii, että se tuottaa aina korkeata osaamista ja sieltä innovaatioita, syntyy yrityksiä. Pidetään Suomi yritysystävällisenä maana. Ei veroteta yrityksiä kuoliaaksi. Listaamattomien yritysten verotuksen kiristäminen tarkoittaisi sitä, että kun sinne pk-yrityksiin ne uudet työpaikat syntyvät, niin me löisimme työllistymistä suoraan päähän tekemällä sen. Jos verotusta halutaan [Puhemies koputtaa] rakenteellisesti uudistaa yritysverotuksen sisällä, sitä kannattaa miettiä, voidaanko kasvusteitä esimerkiksi poistaa.

16.18 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan selvä asia, että julkinen talous ei tällä hetkellä kestä uutta taantumaa, ja siihen syynä on meidän ikärakenne, huoltosuhde ja myös julkisyhteisön velka suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2018 vp

Ymmärrän sen, että puskureita tarvitaan, mutta puskureita ei saa rakentaa siten, että ruokitaan lisää lamaa.

Kysymys onkin hallitukselle se, että kun Suomen talouden ongelmat ovat pääosin rakenteellisia ja me olemme nyt nähneet, sote-uudistuksen kautta, että yksikään vaalikausi, yksikään hallitus ei pysty ratkaisemaan työmarkkinoiden uudistamista, sotea, sosiaaliturvaa tai muita isoja uudistuksia, niin olisitteko te valmis lähtemään mukaan vaalikaudet ylittävään, laajapohjaiseen komitea-ajatukseen, jonka kautta kaikki voitaisiin sitouttaa näihin isoihin uudistuksiin, ja se loisi oikeasti puskureita meidän talouteen, ja se veisi yhteiskuntaa aidosti eteenpäin.

16.20 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustaja Aallolle rakentavasta puheenvuorosta. Itse asiassa minuakin tämä tämmöinen vaalipaneelikeskustelu tässä kyselytunnilla häiritsee. Sen sijaan, että me tässä syyttelemme toisiamme, pitäisi katsoa edustaja Aallon lailla eteenpäin. [Timo Heinonen: Juuri näin!] Ja hyvä esimerkki tästä uudesta tavasta toimia voisi olla tämä työkykyohjelma, johon kaikki eduskuntaryhmät ovat sitoutuneet. Siitä iso kiitos. Lisäksi tarvitaan monia, monia uudistuksia, joiden edustaja Aallon esimerkin mukaan mielestäni pitäisi mennä yli vaalikausien. Me emme muuten pysty ratkaisemaan — tämä on minun näkemykseni — tätä 80 prosentin työllisyysastetavoitetta. Silloin puhutaan esimerkiksi siitä, miten rakennetaan Suomeen toimivat oppisopimusmarkkinat. Miten me haastamme yritykset, pk-sektorin tähän mukaan? Tässä on sellaisia asioita kuten työmarkkinakysymykset. Tästä kaudesta oppineena itse aloittaisin niin, että toisin blankon paperin pöytään ja sanoisin: 80 prosenttia, miten me Suomessa tehdään tämä?

16.21 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri Orpo, te osaatte kyllä veroalennuspolitiikan, veroalennuksia, joita te rahoitatte leikkaamalla koulutuksesta, suomalaisesta osaamisesta sekä pienituloisilta. 1,5 miljardin edestä on kevennetty verotusta tämän vaalikauden aikana samanaikaisesti, kun sanotaan, ettei ole varaa lopettaa leikkauksia pienituloisten sosiaaliturvaan ja koulutukseen.

Keskusteltiin eilen hoitajamitoituksen nostamisesta 0,7:ään. Siihenkään kokoomuksen mielestä ei ole varaa, vaikka se uudistus yksinään olisi rahoitettavissa kiristämällä listattomien yritysten osinkoverotusta, jos poliittista halua on. Te sanotte, ettei ole varaa parantaa vanhustenhuoltoa. Ei ole rahaa, mutta silti hallituksella on rahaa ajaa eteenpäin sote-uudistusta, joka asiantuntijoiden mukaan tulee nostamaan kustannuksia nykyisestä jopa miljardien edestä. Valtiovarainministeri Orpo, miksi te ette kuuntele valtiovarainministeriön [Puhemies koputtaa] virkamiehiä, mitä tulee hallituksen sote-mallin kustannusvaikutuksiin? [Ben Zyskowicz: Milloin sanottiin, ettei vanhustenhoitoon ole rahaa?]

16.22 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin valtiovarainministeriön virkamiehet ovat olleet aivan oleellisesti, keskeisesti mukana valmistelemassa sote-uudistusta ja sen rahoituskehystä, ja tästä varmasti ministeri Vehviläinenkin voi kertoa tarvittaessa lisää.

Mutta te äsken omassa puheenvuorossanne kuvasitte sen koko epäloogisuuden, mikä teidän vero- ja työllisyys- ja talouspoliittisessa linjassanne on. Te haluatte kiristää yritysten verotusta. Te pidätte sitä ikään kuin päivänselvänä, että otetaan sieltä vaan. Mutta mihin ne työpaikat syntyvät? Sinne pk-yrityksiin, joiden verotusta te olette nyt kiristämässä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2018 vp

[Erkki Tuomiojan välihuuto] Te olette siis lyömässä päähän työllisyyttä ja sen kehitystä, uusia työpaikkoja, kasvua eli hyvinvointia. Kun se hyvinvointi ei kasva missään muualla kuin yksityisen sektorin lisäarvoa tuottavissa yrityksissä. Sillä verotulolla, niillä työpaikoilla me rahoitamme vanhustemmekin palvelut. Ja jos meillä ei ole niitä yrityksiä ja verotuloja, niin me emme kuunaan pysty palkkaamaan lisää hoitajia.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ja tähän kysymysosioon viimeinen kysymys, edustaja Heinäluoma.

16.23 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuunneltuani teitä huomaan, että te hyväksytte tästä valtiovarainministeriön virkaraportista ne ehdotukset, jotka sopivat teille, ja sen retoriikan, joka sopii teille, ja sitten te puhutte vastuullisuudesta, mutta te ette hyväksy niitä ehdotuksia, jotka ovat teidän eturyhmillenne tärkeitä, niin kuin tämä kysymys listaamattomista yrityksistä, jotka teidän virkamiehenne ovat listanneet tälle haitallisten verotukien listalle, koska siellähän on kysymys siitä, että saadaan verovapaita osinkoja. Muut maksavat osingoistaan enemmän, on porukka, joka maksaa niistä vähemmän, ja virkakunta haluaisi puuttua tähän. Ilman verotuloja ei tietenkään voida huolehtia vanhuksista, ei koulusta, ei päivähoidosta. Ja kun te tyhjennette valtion kassan näillä veroratkaisuillanne, te tulette aina uudelleen sanomaan, että nyt vastuullisesti pitää leikata lisää. Tämä on huonoa politiikkaa. Suomen kansa näkee tämän jutun lävitse. [Puhemies: Kysymys!] Oletteko samaa mieltä? [Naurua ja välihuutoja]

16.24 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei tässä nyt hirveän huonoa politiikkaa olla tehty, kun se valtion kassa on täyttynyt. Sehän oli tyhjä. [Välihuutoja] Ja se oli miinuksella. Me olemme tehneet hyvää politiikkaa. [Välihuutoja] Minä voisin väittää, että jos me käymme teidän sosiaalidemokraattien kanssa läpi valtiovarainministeriön virkamiesten pohjan, niin ette te sieltä kyllä kovin montaa kohtaa hyväksy. Ja varsinkaan ne kaikki teidän vaalilupauksenne, ne eivät mahdu sinne minnekään. Ei siellä ole teidän vaalilupauksillenne mitään tilaa missään. Oletteko te valmiit tekemään ne 2 miljardin leikkaukset? Tai missä suhteessa leikkaukset ja veronkorotukset? [Välihuutoja] Missä suhteessa leikkaukset ja veronkorotukset? Minä haluan ottaa kiinni siihen, mikä on mahdollista. Eli jos saavutamme 75 prosentin työllisyyden, niin me emme tarvitse kumpaakaan, ei veronkorotusta eikä leikkauksia. Eikö se olisi paras tie? Mutta se edellyttää rohkeaa yhteiskunnan uudistumista, rohkeaa uudistamista, sosiaaliturvan uudistus, verotus työn vastaanottamiseen kannustavaksi, ja kerätään ne verot mieluummin ympäristöstä ja ilmastosta ja niiden haittaamisesta. [Puhemies koputtaa] Tehdään koulutuksen uudistusta ja muita uudistuksia, joita tarvitaan.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pysytään aikataulussa.

Kysymyksen käsittely päättyi.